N°. 284. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelregten en briefporten.

DINGSDAG 1 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Het heeft den Koning behaagd, onder dagteekening van den 30sten November te nemen het navolgende besluit:

» Gelet op het aan Ons door Onzen Minister van Oorlog te kennen
» gegeven verlangen;
» Gezien het door hem gedaan verzoek, dd. 28 dezer, lit. *B* 28, om
» eervol ontslag uit zijne betrekking van Minister van Oorlog,
» Hebben goedgevonden en verstaan:
» *a.* aan Onzen luitenant-generaal baron *Forstner van Dambenoy*, met
» den eersten Januarij 1858, een eervol ontslag te verleenen uit de be-
» trekking van Onzen Minister van Oorlog, onder dankbetuiging voor
» de groote, goede en gewigtige, aan Ons, aan den Lande, en in het
» bijzonder aan Ons Leger bewezene diensten;
» *b.* Onzen luitenant-generaal baron *Forstner van Dambenoy* te benoemen
» tot Onzen Minister van Staat.
» En zullen afschriften dezes" enz.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Blijkens de berigten uit Konstantinopel van den 18den November jl. heeft de Fransche gezant eenen openlijken en regtstreekschen stap bij de Porte gedaan tot ondersteuning van het aanzoek des heeren de Lesseps om concessie tot doorgraving der landengte van Suez. Een ministerieel blad van Parijs, de *Constitutionnel*, deelt een schrijven uit Konstantinopel van bovengemelde dagteekening mede, waarin het volgende voorkomt:

» Sedert het Turksche ministerie de zekerheid bekomen heeft dat de door den heer de Thouvenel jegens Reschid Pacha aangenomen houding in Frankrijk niet afgekeurd was, legt het vrij wat bezorgdheid wegens dezen staat der zaken aan den dag, en ontveinst het den wensch niet om dien spoedig te zien ophouden. Maar de onderscheidene pogingen, welke gedaan zijn om eene verzoening te bewerken, hebben tot nog toe geene goede uitwerking gehad. Dit zou grootendeels toegeschreven kunnen worden aan de kuiperijen van eenen buitenlandschen diplomaat [lord Redcliffe, den Britschen gezant], die zich altijd bereid betoont om tusschen de Porte en de andere gezantschappen, inzonderheid het Fransche, ongenoegen te stichten. Men heeft hier evenwel nog hoop dat er in dien staat van zaken binnen kort verbetering zal komen, hoewel men zeer wel begrijpt dat Frankrijk, reden meenende te hebben om zich over zekere handelingen van des Sultans eersten minister te beklagen, diens plotselingen terugkeer tot het hoog gezag, zoo niet als een blijk van vijandschap, althans als eene onheuschheid heeft kunnen beschouwen, waarover het zijn misnoegen moest betuigen, vooral dewijl de Engelsche partij zich ongelooflijk veel moeite geeft om die gebeurtenis als eene nieuwe zege van lord Redcliffe te doen voorkomen.

» De gezanten van Rusland en Piemont hebben, naar het schijnt, van hunne hoven instructien ontvangen, waarin hun voorgeschreven wordt de persoonlijke betrekking met den groot-vesier te hervatten; en dagelijks wordt bij de Porte een officieel bezoek van die twee diplomaten verwacht. De zaakgelastigde van Pruissen heeft zich reeds sedert eenige dagen van die beleefdheid gekweten, toen hij de overdragt van het hoog gezag aan den Prins van Pruissen ter kennis der Porte bragt.

» Doch de heer de Thouvenel houdt zich steeds even stroef, afwachtende, naar verzekerd wordt, dat Reschid Pacha welwillendheid jegens Frankrijk doe blijken. Eene gelegenheid hiertoe is hem thans juist aangeboden, in de zaak van het plan tot kanalisatie van Suez. De Fransche gezant heeft eene nota betrekkelijk die zaak aan de Porte ingediend; en daar dat plan alleen bij lord Redcliffe tegenkanting ontmoet, kunnen de Turksche bewindslieden gemakkelijk een voldoend antwoord geven. Dat zou een middel zijn om de betrekkingen weder op den ouden voet te brengen en om te bewijzen dat men zich niet door den Engelschen gezant wil laten beheerschen. Lord Redcliffe evenwel doet alle moeite om de Porte te weêrhouden van een besluit hetwelk hij steeds bestreden heeft, niet omdat hij het in den grond der zaak verkeerd acht, maar omdat het eene zaak geldt welke niet door hem of van zijnentwege op het touw gezet is. Bij deze gelegenheid stelt hij des te meer prijs op de zege, daar er reeds twijfelingen aan zijnen invloed konden oprijzen ten gevolge van eenige nederlagen, welke men verzwegen heeft; want hij hecht blijkbaar veel gewigt aan den schijn. Sedert eenigen tijd streeft hij, niet om alles te doen maar om den schijn te hebben van alles te doen: meer toch behoeft hij niet om in zijn land den naam te behouden van onmisbaarheid voor den post dien hij trots allen tegenstand wil behouden.

» Een ieder hoopt dat Reschid Pacha, met de schranderheid en het beleid, die men hem niet ontzeggen kan, de noodzakelijkheid zal begrijpen om van deze gelegenheid gebruik te maken, ten einde eenen staat van zaken, die algemeen betreurd wordt, te doen ophouden en aan den wensch van gansch Europa te voldoen. De ministerraad heeft reeds over de nota van den Franschen gezant beraadslaagd; hij zal eerstdaags weder zamenkomen om een besluit daarover te nemen.

» De heer de Lesseps wordt hier dezer dagen met de pakketboot uit Triëst verwacht.

» Van Oostenrijks zijde is moeite gedaan om de Porte te overtuigen, dat het noodig was de Vorstendommen met een uit Turksche en buitenlandsche troepen zamengesteld legercorps te bezetten, maar deze poging is op niets uitgeloopen."

— In Engeland is jl. Donderdag per telegraaph berigt ontvangen dat lord Redcliffe uit Konstantinopel vertrokken is om zich naar Londen te begeven. De *Observer*, een Londensch weekblad van half-officieel gezag, zoekt den indruk, welken dat onverwachte berigt maken moest, weg te nemen door de verzekering dat lord Redcliffe alleen wegens partienliere aangelegenheden overkomt.

ENGELAND.

Het berigt dat het gouvernement eerstdaags voorstellen zou het bestuur over Indie uitsluitend aan de Britsche Kroon op te dragen, is volgens den *Observer* voorbarig: de staat der finantiele en der militaire aangelegenheden van Indie belet naar de meening van dat orgaan des kabinets voor alsnog, aan de Oost-Indische Compagnie alle politiek gezag te ontnemen; doch het zou mogelijk zijn reeds dadelijk meer eenheid tusschen het Indische bestuur en dat des moederlands te brengen, en dit punt zal het gouvernement voorstellen tot onderwerp eener parlementaire enquête te maken.

— Op grond der jongste berigten uit Indie betoogt de *Times*, dat de troepen, welke met gewone zeilschepen uit Engeland naar Indie gezonden zijn, dooreen genomen, ruim eene maand eerder Indie zouden bereikt hebben, indien zij met stoomschepen vervoerd waren.

— In Engeland is berigt ontvangen dat de twee Engelsche machinisten, welke in het regtsgeding wegens den revolutionairen inval in Calabrie betrokken zijn, met vergunning van de Napelsche overheid door eenen Anglicaanschen geestelijke bezocht en in de gevangenis goed behandeld worden.

— Blijkens de officiele opgave had de Bank van Engeland den 25sten November jl. voor 21,340,305 ponden sterling biljetten in omloop, dat is 66,105 p. st. minder dan eene week vroeger, en voor 7,263,672 p. st. specie in kas, dat is eene vermeerdering van 779,576 p. st. in den tijd eener week, terwijl hare reserve van banknoten met 770,655 p. st. vermeerderde en tot 1,918,840 p. st. klom.

Deze gunstige uitkomsten, welke sedert den 25sten nog merkbaarder geworden zijn, gaven voedsel aan de hoop dat de Bank eerlang haar disconto zou kunnen verlagen.

De aanvoer van specie in Engeland heeft in de afgeloopen week omstreeks 60,800 p. st., en de uitvoer 102,740 p. st. bedragen.

In de voornaamste fabrijksteden van Engeland waren aan het einde der vorige week duizenden arbeidslieden, die slechts eenige dagen der week of in het geheel geen werk hadden, en den openbaren onderstand moesten inroepen.

FRANKRIJK.

Zaturdag jl. is de zitting van het Wetgevend Ligchaam van Frankrijk zonder plegtigheid geopend. De heer de Morny aanvaardde het hem door den Keizer opgedragen voorzitterschap met eene toespraak; hij wees op de vruchten die de staatkunde van het keizerlijke gouvernement binnen en buiten 's lands droeg, en hij besloot aldus:

» Blijven wij getrouw aan de beginselen waardoor de vorige vergadering geleid is. Houden wij ons aan de overtuiging dat de ware onafhankelijkheid noch in blinde goedkeuring noch in bestendige tegenkanting gelegen is, dat onderlinge overeenstemming der groote staatsmagten het eerste vereischte is voor de algemeene rust, en dat zelfs eene volmaakte constitutie slecht zou werken indien zij niet met wijsheid toegepast wierd."

Men herinnert zich dat bij de algemeene verkiezingen zes tegenstanders der thans in Frankrijk bestaande orde van zaken tot leden van het Wetgevend Ligchaam gekozen zijn: twee van hen hebben zitting genomen na den vereischten eed van trouw aan Keizer en constitutie afgelegd te hebben; drie hebben daartoe niet kunnen besluiten; de zesde, de generaal Cavaignac, is onlangs overleden.

SPANJE.

De telegraaph brengt berigt dat de Koningin van Spanje Zaturdag jl. gelukkig van eenen zoon bevallen is. De jong geborene is de vermoedelijke erfgenaam der kroon.

— De Madridsche dagbladen gewaagden dezer dagen van eene zamenspanning tegen het gouvernement, welke te Barcelona ontdekt, en wier hoofden in hechtenis genomen zouden zijn. Een bij den officielen Franschen

Moniteur ontvangen schrijven uit Barcelona van 18 November jl. zegt dat aan de bevolking daar ter stede niets van eene zamenspanning bekend was, dat er diepe rust heerschte, en dat alleen eenige struikroovers tot algemeen genoegen gevat waren.

DUITSCHLAND.

Te Berlijn is den 27sten November eene koninklijke verordening verschenen, waarbij, onder voorbehoud van de goedkeuring der wetgevende kamers, de wettelijke bepalingen omtrent de bij overeenkomst te bedingen renten voor den tijd van drie maanden buiten werking gesteld worden, onder bijvoeging dat hoogere renten, dan tot dus verre wettelijk geoorloofd waren, voor geen langeren termijn dan één jaar kunnen worden bedongen. Tevens is verordend dat de bepalingen der wet van 2 Maart jl. omtrent het geven van crediet aan minderjarigen onveranderd in stand blijven.

BELGIE.

De kardinaal-aartsbisschop van Mechelen heeft aan de geestelijken en de geloovigen van zijne dioecese een mandement betrekkelijk de verkiezingen gerigt, hetwelk zich door gematigdheid onderscheidt.

» De hagchelijke gesteldheid, waarin ons dierbaar vaderland zich op dit oogenblik bevindt, maakt het ons (zegt de praelaat onder anderen) tot pligt uwe aandacht te vestigen op de verkiezingen, welke den 10den December aanstaande zullen plaats hebben. Te dien einde zullen wij de raadgevingen herhalen, die wij reeds meermalen tot u gerigt hebben.

» Hoewel de godsdienst niet met de regeling van de tijdelijke aangelegenheden der burgermaatschappij belast is, kan het geluk der volkeren haar niet onverschillig zijn. Terwijl de souvereinen de staten besturen, de wetgevers wetten maken en de overheden aan hare uitvoering de hand houden, doet de Kerk gebeden voor de algemeene welvaart en vrede opzenden, en draagt zij tot het geluk der volkeren bij door gehoorzaamheid aan de wetten en betrachting van al de pligten van het maatschappelijk leven aan te bevelen.

» De keuze van de leden der Kamer van Vertegenwoordigers staat met het geluk van ons dierbaar en schoon vaderland in een zoo naauw verband, dat wij u zonder aarzelen zeggen, dat gij allen zonder uitzondering verpligt zijt u in den gebede tot God te wenden, opdat Hij aan de kiezers de genade verleene om zich van de hun toebetrouwde taak van groot gewigt behoorlijk te kwijten. Het is voor Belgies vrede en welvaart, voor uwe rust en zaligheid, voor die van uwe medeburgers, voor de godsdienst en voor Gods roem even zeer van belang, dat ons land met goede wetten worde bedeeld. Vermenigvuldigt dan uwe gebeden bij het naderen der verkiezingen. Inzonderheid aan u, ijverige Christenen, rigten wij deze vermaning; de ware vroomheid moet de vaderlandsliefde niet verflaauwen, maar integendeel aanvuren.

» Maar wij hebben ook eenen anderen pligt te vervullen: wij behooren diegenen onder ons, welke stemgeregtigd zijn, aan te sporen om de hun door de godsdienst opgelegde pligten wèl te vervullen.

» Het is voor ieder goed Christen pligt, tot het geluk zijns vaderlands mede te werken: hij behoort zijne rust op te offeren, de behartiging zijner zaken te schorsen, en zich zelfs aan verliezen en onaangenaamheden bloot te stellen, wanneer zulks voor het algemeen welzijn noodig is.

» Alzoo zijn de stemgeregtigden in gemoede verpligt om van dat regt gebruik te maken door aan de verkiezingen deel te nemen; men dwaalt als men meent dat men zich daarvan zonder gemoedsbezwaar onthouden kan.

» Vervolgens mogen de kiezers hunne stem aan geene anderen geven dan die ze in de daad waard zijn.

» Eindelijk behooren zij, om tot eene goede keuze te geraken, onderling overleg te houden en afspraken te maken, hunne bijzondere meeningen op te offeren en niet te vergeten dat eene goede keuze van eene enkele stem kan afhangen."

Zich vervolgens bepaaldelijk tot de geestelijkheid wendende zegt de praelaat:

» Zeer waarde medearbeiders, terwijl wij u tot ijverige behartiging dezer gewigtige aangelegenheid aansporen, vermanen wij u tevens tot groote voorzigtigheid en behoedzaamheid. Alle pogingen van de vijanden des geloofs hebben sedert lang de strekking om de geestelijkheid hatelijk te maken, en om haar het vertrouwen der geloovigen te doen verliezen, opdat zij vervolgens gemakkelijker hunne valsche leeringen kunnen verbreiden. Met dat doel is het, dat zij onophoudelijk ongerijmde geruchten en lasteringen verbreiden, aan de geestelijkheid heersch- en hebzuchtige inzigten toedichten en plannen wier uitvoering, indien zij mogt worden beproefd, door haar in de eerste plaats zou tegengewerkt worden. Zeer dierbare medearbeiders, gij moogt die onregtvaardige beschuldigingen verachten; want nooit, dat is onze vaste overtuiging, zal men u het vertrouwen van uwe kudde kunnen onttrekken; maar tevens behoort gij al wat in de daad eene blaam op onze heilige bediening zou kunnen werpen, zorgvuldig te vermijden.

» Gij moogt u op den kansel niet in politieke beschouwingen inlaten; gij moet u van alle hatelijke wenken onthouden en van al wat iemand, wien ook, zou kunnen beleedigen. Gij moet u bepalen tot het inprenten der boven aangewezen pligten, opdat de geloovigen ze met des te meer ijver en stiptheid vervullen, voor het heil der godsdienst, voor 's lands nut en geluk."

CHINA.

De officiele Fransche *Moniteur* maakt het volgende schrijven uit Macao van 3 October jl. bekend.

» Wij ontvangen uit Tonkin de bedroevende tijding, dat de Spaansche bisschop mgr. Diaz den martelaarsdood gestorven is. Hij werd daags vóór het hemelvaartsfeest door de mandarijnen en hunne soldaten gevat in een door Christenen bewoond dorp, hetwelk zij in de asch gelegd hebben; vervolgens werd hij in den kerker geworpen met boeijen aan den hals en aan de voeten; en na duizende folteringen is hij den 20sten Julij te Ramting onthoofd. Na de strafoefening is de met zijn bloed besproeide grond omgedolven om te beletten dat eenige droppels van dat bloed door de Christenen opgezameld zouden worden.

» Daarna is het ligchaam van den martelaar door de mandarijnen onder geleide van troepen en oliphanten door de voornaamste straten rondgevoerd, en vervolgens op zulk eene wijze in de rivier geworpen dat het door de Christenen bezwaarlijk kon worden teruggevonden."

Men weet dat een oorlogschip van het Fransche eskader naar Tonkin gezonden was om door minnelijke tusschenkomst de bevrijding van den Spaanschen praelaat te bewerken. Door zulke halve maatregelen, zegt een bij den Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Hong-Kong van 8 October, is het lot der Christenen in Cochin-China nog erger, en de overmoed der inlandsche overheden nog grooter geworden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30sten November* 1857.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn achtereenvolgens behandeld de volgende onderwerpen:

1°. de conclusie van het rapport der commissie tot onderzoek van het regeringsverslag van het beheer en den staat der Oost-Indische bezittingen over 1854, strekkende om een afschrift van het rapport te verzenden aan den Minister van Kolonien, over welke conclusie het woord voerden de heeren: ter Bruggen Hugenholtz en Elout van Soeterwoude en de Minister van Kolonien;

2°. de conclusien van de rapporten op:

a. de overeenkomst met Portugal tot regeling der voorwaarden waarop de consulaire agenten in de overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten;

b. de overeenkomst met Turkije tot gelijk einde gesloten;

strekkende beide conclusien om de gedane mededeeling voor kennisgeving aan te nemen.

De drie conclusien werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd;

3°. de wets-ontwerpen tot naturalisatie van G. Nahapiet, F. J. Breijman, G. Joseph te Batavia, J. A. Rovij te Samarang en J. Schomers te Soerakarta, die achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen werden aangenomen;

4°. het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Landsdrukkerij voor 1858, aan welks behandeling de heeren van Eck en Wintgens en de Minister van Binnenlandsche Zaken deel namen, waarna het met algemeene (58) stemmen werd aangenomen;

5°. het wets-ontwerp tot voorziening in de finantiele belangen der gemeente Haarlemmermeer, waarover eene breedvoerige beraadslaging plaats had, waaraan deel namen de heeren: Nolthenius, de Kempenaer, Hoffman, van Bosse, ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, van Nispen van Sevenaer, Godefroi, Thorbecke, Poortman en de Minister van Binnenlandsche Zaken. Na de goedkeuring der beide artikelen en der beweegredenen, werd dit ontwerp van wet met 36 tegen 24 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Baud, Anemaet, van Foreest, van Heiden Reinestein, van Eck, Hoffman, Luijben, van der Poel, Nolthenius, Hoekwater, Godefroi, van Lynden, Bieruma Oosting, de Brauw, de Kempenaer, Gevers Deijnoot, Poortman, Bosscha, Heemskerk, Delprat, van Franck, van Deinse, Hengst en Stolte.

6°. het wets-ontwerp tot regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen. De Kamer heeft de beraadslaging over deze voordragt verdaagd tot een nader te bepalen dag, na de verklaring gehoord te hebben van den Minister van Justitie, dat het departement van Oorlog bij deze aangelegenheid betrokken was, doch ten gevolge van de aanvraag van den Minister van Oorlog aan Zijne Majesteit om van zijne betrekking ontheven te worden, alsnu hier niet vertegenwoordigd kon worden;

7°. de wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg, die achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen werden aangenomen;

8°. het wets-ontwerp tot aanvulling der wetten omtrent den accijns op het zout, waarover de heeren ter Bruggen Hugenholtz, van Bosse, van Deinse en de Minister van Finantien het woord voerden. Na eene wijziging gebragt in art. 8, ten gevolge van de aanneming van een amendement van den heer van Bosse, waardoor uit dat artikel wegvielen de woorden: *of het noodige werkvolk te leveren*, en de goedkeuring van de overige artikelen, werd het wets-ontwerp met algemeene (60) stemmen aangenomen.

De Kamer heeft bepaald dat op overmorgen zal behandeld worden de quaestie omtrent het in overweging nemen van het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer en 8 andere leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt, waaromtrent heden het verslag werd uitgebragt.

Blijkens een bij het Departement van Marine ingekomen brief van den kapitein-luitenant ter zee G. Fabius, kommanderende Zr. Ms. stoomkorvet *Medusa*, geschreven te Hongkong den 14den October jl., was aan boord van dien bodem alles wel.

De tegenwoordigheid aldaar van dat stoomschip werd door de gezagvoerders der Nederlandsche koopvaardijschepen, die zich ter reede Hongkong bevonden en waarvan het aantal steeds vermeerderde, zeer gewaardeerd.

Wij hebben de *Javasche Couranten*, loopende tot den 10den October jl., ontvangen, waaraan wij het volgende ontleenen.

De Gouverneur-Generaal had, onder dagteekening van den 23sten September, een manifest uitgevaardigd, van dezen inhoud:

» In overweging genomen hebbende:

dat ten gevolge van door de vorsten van het rijk van Lingga en Riouw gepleegde vijandelijkheden tegen de Nederlandsche Oost-Indische Compagnie, op den 10den November 1784 een contract is gesloten door den schout-bij-nacht J. P. van Braam en den sultan van het rijk van Djohor, Pahang, Riouw en onderhoorige eilanden, genaamd sultan Machmoed, waarbij de sultan heeft erkend dat het rijk en de plaats van Riouw een door het regt des oorlogs wettig verkregen eigendom der Nederlanders is geworden, zoodat de vorsten van dat rijk hetzelve slechts bezitten als een wettig leen van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement;

dat het gansche rijk dien ten gevolge als een leen is afgestaan aan den sultan Abd'oel Rachman Sjah, bij de tractaten van den 26sten November 1818 en van den 29sten October 1830, zoomede in het jaar 1832 aan den sultan Mohamad Sjah, en blijkens acte van den 28sten Maart 1842, aan den tegenwoordigen sultan Machmoed Moethafar Sjah;

dat evenwel de sultan Machmoed Moethafar Sjah herhaaldelijk heeft uit het oog verloren de pligten, die op hem als leenman van zijn rijk rustten;

dat hij, zonder te bedenken het belang van het behoud der rust in zijn rijk, en niettegenstaande de herhaalde aanmaningen van den Gouverneur-

Generaal van Nederlandsch Indie en van den resident van Riouw, zich heeft gemengd in de zaken van de vorsten van het Maleische schiereiland, die onder bescherming staan van het Britsche gouvernement, op het gevaar af van vijandelijkheden te zullen doen ontstaan;

dat hij zelf zich met eene gewapende magt en met vijandelijke oogmerken heeft begeven naar Trengganoe, met misleiding van de Britsche autoriteit te Singapoera omtrent het doel van zijne reis;

dat deze handelingen geheel in strijd waren met art. 3 van het contract van 29 October 1830, volgens hetwelk de sultan eerbiedigheid en gehoorzaamheid aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement verschuldigd is;

dat, alsteen de Gouverneur-Generaal nog geen gebruik heeft willen maken van het regt dat voortvloeit uit art. 6 van het contract, om den sultan de bescherming van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement te ontzeggen, wegens het niet opvolgen van het contract, maar eene laatste poging heeft willen aanwenden om den sultan tot het gevoel van zijnen pligt terug te brengen;

dat de Gouverneur-Generaal daarom in de maand December 1856 zijnen vertegenwoordiger, den resident van Riouw, en den kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* heeft opgedragen, zich te begeven naar den sultan en hem mede te deelen, dat de Gouverneur-Generaal hem verbiedt om zich immer weder buiten zijn gebied te begeven zonder het goedvinden van den Gouverneur-Generaal, dat door tusschenkomst van den resident van Riouw kan worden verzocht; onder kennisgave, dat wanneer hij zich weder oneerbiedig en ongehoorzaam jegens het Gouvernement mogt toonen, hij niet meer zal kunnen rekenen op de bescherming van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en voorzeker zijn rijk zal verliezen;

dat desniettemin de sultan Machmoed Moethafar Sjah, op den 30sten Augustus 1857, zich naar Singapoera heeft begeven, zonder de toestemming van den Gouverneur-Generaal te vragen en niettegenstaande de resident van Riouw hem op de gevolgen van dien stap heeft oplettend gemaakt;

En vermits het alzoo bij herhaling gebleken is, dat de sultan van Lingga, Riouw en onderhoorigheden, Machmoed Moethafar Sjah, in weerwil van alle teregtwijzingen en waarschuwingen, voortdurend ongehoorzaam en oneerbiedig blijft jegens zijnen opperheer het Nederlandsch-Indisch Gouvernement,

Zoo is het, dat de sultan Machmoed Moethafar Sjah bij deze wordt vervallen verklaard van het leen van het rijk van Lingga, Riouw en onderhoorigheden."

Bij besluit van 6 October jl. had de Gouverneur-Generaal goedgevonden en verstaan:

1°. Onder nadere bekrachtiging door de wet, tot ultimo December 1862, ten aanzien van de havens van de residentie Palembang en het rijk van Djambie, buiten werking te stellen art. 2 der publicatie van 19 September 1848 (*Staatsblad* n°. 44), en mitsdien tot dat tijdstip voor die havens van toepassing te verklaren het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van den Commissaris-Generaal van 8 Augustus 1828, n°. 26 (*Staatsblad* n°. 58).

2°. Deze ordonnantie treedt in werking op den dag waarop het *Staatsblad van Nederlandsch Indie*, in hetwelk zij is opgenomen, door de autoriteiten ter plaatse wordt ontvangen.

Voorts waren door den Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 30sten September.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de 3de commies ter algemeene secretarie, toegevoegd aan den Raad van Nederlandsch Indie P. E. Godefroy;

uit zijne betrekking, de gewone deurwaarder bij den raad van justitie te Soerabaija J. H. Muller;

benoemd: tot resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, E. F. graaf van Bentheim Tecklenburg Rheda, laatst adsistent-resident der Noorder-districten van het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden, thans op wachtgeld;

tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia, J. L. Swaab, thans die betrekking waarnemende;

tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Batavia, de waarnemende ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang F. D. Godon;

tot hoofdcommies bij de afdeeling schepen en pakhuizen ten residentiekantore te Batavia, de 1ste commies bij het departement van finantien W. J. Brouwer;

bij het bureau van den adsistent-resident voor de politie der stad en voorsteden van Batavia: tot 1sten commies, de 2de commies ter algemeene rekenkamer E. J. H. Jeekel;

tot 2den commies, de 3de commies bij de directie der cultures B. W. J. van Starkenborg Jutsingh;

bij de landelijke inkomsten en cultures: weder geplaatst, als controleur der 1ste klasse, de ambtenaar op wachtgeld J. A. L. Steijn Parvé;

bevorderd: tot controleurs der 1ste klasse, de controleurs der 2de klasse F. W. Sijthoff en F. Arnold Bik;

tot controleurs der 2de klasse, de controleurs der 3de klasse B. van Baak, G. Birnie en H. H. Haase;

goedgekeurd dat door H. C. Wilmans, consul van Pruissen te Batavia, is benoemd tot zijnen consulairen agent te Soerabaija, de heer Wilhelm Friederich Matthieu;

overgeplaatst, als advocaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang, de advocaat en procureur bij den raad van justitie te Padang mr. F. Ch. Fievez;

magtiging verleend tot het uitreiken aan den particulieren geneesheer A. M. Arends, te Paharbekan, eene acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk in de residentie Probolingo;

bij het militair departement:

bevorderd, bij de geneeskundige dienst: tot officieren van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 3de klasse A. G. Wildeman en W. A. P. F. L. Zijnen Wartel;

tot 1sten apotheker, met den rang van majoor, de apotheker der 1ste klasse, 1ste laborant bij het scheikundig laboratorium, P. J. Maier;

overgeplaatst: bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Gombong, de officier van gezondheid der 3de klasse B. Schreuders, behoorende tot het garnizoen te Kedong Kebo;

bij het garnizoens-hospitaal te Kedong Kebo, de officier van gezondheid der 3de klasse P. J. 't Hooft, behoorende tot het garnizoen te Samarang;

(*Javasche Courant van den 3den October.*)

bij het civiel departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, buiten bezwaar van 's lands schatkist, aan den notaris te Soerabaija Z. A. Eekhout;

benoemd, tot tijdelijk waarnemenden notaris te Soerabaija, de candidaat-notaris mr. Th. A. Klinkhamer;

tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pasoeroean, de onder-commies der 1ste klasse, belast met het gezag der recherche-schoener te Batavia, H. van Rijgersma;

tot commies op het residentie-bureau der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, J. Coorengel, laatst commies op het bureau van den adsistent-resident van Sumanap, thans op wachtgeld;

bij het militair departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, aan de kapiteins der infanterie P. C. H. van Vloten, J. C. W. Kern en G. Bruijnis;

bij het marine-departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de luitenant ter zee der 1ste klasse bij het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indie, onderhaven- en equipagemeester te Batavia, G. F. de Bruijn Kops;

(*Javasche Courant van den 7den October.*)

benoemd, tot adjudant van den Gouverneur-Generaal, jhr. H. W. L. de Kock, 1ste luitenant bij de cavalerie;

bij het civiel departement:

benoemd, tot ondercommies der 1ste klasse bij de recherche te Batavia, de ondercommies der 2de klasse J. B. A. D. Schuler;

bij het militair departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de officier van gezondheid der 2de klasse L. Scheiner;

bevorderd, tot militairen ambtenaar der 1ste klasse en directeur van het groot militair hospitaal te Willem I, de militaire ambtenaar der 2de klasse L. de Scheemaker, thans directeur van het hospitaal te Padang;

tot militairen ambtenaar der 2de klasse en directeur van het hospitaal te Padang, de militaire ambtenaar der 3de klasse P. F. Hedderich, thans spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Weltevreden;

benoemd, tot militairen ambtenaar der 3de klasse en spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de adjudant-onderofficier S. Roos, thans waarnemend hospitaal-meester bij het garnizoens-hospitaal te Salatiga.

(*Javasche Courant van den 10den October.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, eervol, uit 's lands dienst, met bevoegdheid om zijn regt op pensioen te doen gelden, het lid der wees- en boedelkamer te Soerabaija C. van Raalten;

benoemd: tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaija, mr. J. A. Kooiman;

tot vendumeester te Grissee, W. Castens, adsistent-resident aldaar;

tot havenmeester te Tjilatjap, de gewezen eerste gezaghebber bij de dienst der gouvernements-schoeners en kruisbooten J. B. Olijve Loubriat, thans op wachtgeld;

in activiteit hersteld, de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde opzigter der 1ste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken E. V. J. Waersegers, met bepaling, dat hij tijdelijk belast wordt met de waarneming der functien van eerstaanwezend ingenieur te Amboina, en aldaar ter hoofdplaatse gevestigd zal zijn;

gesteld, ter beschikking van den directeur der cultures, om als zoodanig weder werkzaam te zijn, de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde ambtenaar voor het boschwezen in Nederlandsch Indie H. W. Balzar, laatstelijk adsistent der 2de klasse bij hetzelve;

tijdelijk toegevoegd aan den waarnemenden havenmeester te Soerabaija B. Jensen, gewezen bootmeester bij het buiten-praauwenveer aldaar;

bij het marine-departement:

bij de gouvernements-schoeners en kruisbooten, benoemd: tot eersten gezaghebber van de gouvernements-schoener *Anadyomene*, de tweede gezaghebber A. H. Kuipers, thans het bevel voerende over de gouvernements-schoener *Haai*;

tot tweeden gezaghebber van de gouvernements-schoener *Haai*, de eerste stuurman J. H. Meijer, dienende aan boord van de gouvernements-schoener *Anadyomene*;

tot geëmploijeerde bij het beheer over de gouvernements-schoeners en kruisbooten, M. P. Deijbel, gewezen kweekeling van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam.

Verder behelzen die Couranten nog de onderstaande berigten.

BATAVIA, 29 *Sept.* — In de *Javasche courant* van den 15den Julij 1857, n°. 56, is vermeld, dat de grenzen en afgelegen posten van het onder direct gouvernementsbeheer staande gedeelte van het eiland Timor sedert eenigen tijd verontrust werden door invallen en strooptogten van den fettor van Takaip, genaamd Bakikooi, die meende zich te beklagen te hebben over eenige zoogenaamde mardijkers te Koepang.

De herhaaldelijk bij den keizer van Groot Sonnebait, wiens vasal deze fettor is, en bij den fettor zelven aangewende pogingen om de geschillen te vereffenen, bleven vruchteloos; alle vredelievende middelen om tot eene gewenschte afdoening der geschillen te komen waren uitgeput; terwijl de overmoed van den fettor van Takaip aanhoudend toenam.

Er is toen tot het aanwenden van militaire middelen besloten.

Den 26sten Julij 1857 vertrok eene expeditie, bestaande uit een bataillon infanterie, met de vereischte artillerie en sapeurs, naar Timor, onder bevel van den kolonel der infanterie L. J. Krol en onder den majoor van dat wapen J. C. J. Smits, als 2den kommandant.

De oorlogsstoomschepen *Amsterdam* en *Merapi*, respectivelijk gekommandeerd door de kapiteins-luitenant ter zee de Vries en Westerouen van Meeteren, werden bestemd om aan de expeditie deel te nemen.

In de *Javasche courant* van 22 Augustus 1857, n°. 67, is medegedeeld, dat het stoomschip *Amsterdam* den 6den Augustus ter reede van Koepang was aangekomen met het transportschip *Middelburg*.

Uit kortelings van den resident van Timor ontvangen berigten wordt het volgende ontleend:

Den 18den Augustus arriveerde aldaar Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, op sleeptouw hebbende het transportschip *Hendrik Jan*.

Den 20sten Augustus kwam het transportschip *Ferdinandina Emma* aan.

Den 10den Augustus had de resident zich met Zr. Ms. stoomschip *Am-*

sterdam naar Rotti begeven, om van de radjas de noodige hulptroepen te requireren, welke den 17den daarna door dit stoomschip, de *Merapi* en het transportschip *Middelburg* naar Parittij werden overgevoerd, waar de overige troepen reeds gedeeltelijk waren verzameld.

Den radja van Amfoang werd verzocht eene voldoende magt op zijne grenzen aan de zijde van Takaip en van Groot Sonnebait bijeen te trekken.

Den 18den Augustus keerden de zendelingen van den resident van Takaip en Groot Sonnebait, werwaarts zij waren afgezonden om den fettor alsnog tot onderwerping te bewegen, zonder gunstigen uitslag terug.

Noch de fettor, noch de keizer wenschte aan de gestelde voorwaarde der onderwerping, naar Parittij op te komen, te voldoen.

Telegraphische berigten, den 26sten September ontvangen, deelen verder mede, dat de troepen den 25sten Augustus van Parittij zijn opgerukt.

Soenlea, de zetel van Bakikooi, is na vier zeer vermoeijende marschdagen, waarvan gedurende drie dagen gevochten werd, genomen en geheel verwoest; terwijl Bakikooi kort voor de komst der militaire magt van daar gevlugt was.

Den 27sten Augustus van Bipollo, waar het eerste bivouac gehouden werd, verder naar het gebergte opgerukt zijnde, had nabij het gehucht Neleteh, gelegen in eene kloof, op eene berghelling, digt begroeid met bamboe doerie, de eerste ontmoeting plaats met den vijand, die dadelijk, door scherp geweervuur vervolgd, op de vlugt werd gedreven. Een broeder van den radja van Thie, van het eiland Rotti, sneuvelde bij die gelegenheid. Verder langs een zeer vermoeijend voetpad door boschrijke kloven langs berghellingen en over vrij steile bergruggen voortgerukt zijnde, had omstreeks 12 ure op dien dag de tweede ontmoeting plaats, met een sterker getal vijanden, die zich op eenen boschrijken bergrug nabij Batoe Belok hadden verscholen. Nadat die rug was bestegen, werd de vijand door een dan eens dalend dan weder rijzend terrein, zwaar met bamboe doeri begroeid, met den stormpas vooruit gedreven; terwijl van beide zijden scherp werd gevuurd.

Eerst tegen 3 ure, op een eenigzins open terrein, was de vijand verdreven.

Bij dit gevecht werden zwaar gewond de kapitein Juta, die drie wonden bekwam, de 2de luitenant Diepenheim, met een schot in het hoofd en een in den regter arm, de Europesche sergeant Berriot, in den boven linker arm, die dadelijk geamputeerd is, benevens nog vier Javaansche militairen; 2 Javaansche soldaten werden ligt gewond.

Den 27sten Augustus werd van het bivouac te Bineno, het verblijf van den toemoekon Tapika, dat verwoest werd, opgerukt naar de twee batoes Oel Noa, van den toemoekon Kaoe Nobe, welke verlaten gevonden en verwoest werden; hier werd bivouac gehouden. De voorwacht, die steeds was vooruitgerukt, had intusschen den bergrug voor Soenleo op den vijand genomen, waarbij de 1ste luitenant van Leersum een schot in het linker been bekwam.

Den 28sten Augustus rukte men naar Soenleo op: er hadden vele schermutselingen plaats tot nabij die batoe, waarbij 6 man der hulptroepen gewond werden; de vijand werd van alle kanten sterk vervolgd en geheel verdreven.

Den 29sten Augustus het hoofdkwartier te Soenleo gevestigd zijnde, werden razzias gehouden en de drie aanzienlijkste kampongs van Pietai, met derzelver tuinen, verwoest en eene hoeveelheid padi en djagong door de hulptroepen buit gemaakt.

Den 30sten Augustus werd de ruim 500 voeten hooge en zeer steile rotsheuvel Soenleo streng doorzocht en de Nederlandsche vlag, tot een teeken van overwinning voor de omliggende bevolking, daarop geplaatst.

Den 31sten is een gedeelte der kolonne opgerukt naar Soenikiki, tweede verblijfplaats van Bakikooi, die bij de komst der troepen aldaar de vlugt had genomen. Alles werd ook daar verwoest, en op den 1sten September ook de batoe Noa Tans, van den toemoekon Taij Boko.

Den 2den September werden razzias gehouden in eenige kleine kampongs in de valleijen tusschen Soenleo en Soenikiki.

Intusschen was een zendeling met een brief aan den keizer gezonden, om hem tot onderwerping te bewegen, indien hij niet dezelfde tuchtiging wilde ondergaan; hij heeft zijne onderwerping laten aanbieden, doch was, uit vrees, niet te bewegen den resident te Soenleo te komen ontmoeten.

Vermits het te verwachten is dat de keizer, bevrijd van den dwang tot dusver op hem uitgeoefend door zijnen fettor Bakikooi, zijn aanbod tot onderwerping nader op eene voldoende wijze zal gestand doen, en vermits het weder eenen ongunstigen keer begon te nemen, werd besloten, niet naar 's keisers verblijf op te rukken, maar over Tatoe Ikie naar Parittij terug te keeren. Sedert 30 Augustus tot 6 September waren in het hoofdkwartier aangekomen het hoofd van Paesis en, de fettor van Amfoang, om den resident te begroeten en van hunne getrouwheid aan het Gouvernement de verzekering te geven.

Ook twee hoofden van Pietai kwamen vergiffenis voor hun volk verzoeken. Met hen allen werden maatregelen beraamd om Bakikooi zoo mogelijk later in handen te krijgen, en werden daartoe ook zendelingen naar Ambenoe afgezonden, die bij terugkomst de tweede vrouw van Bakikooi, geheel alleen onderweg aangehouden, medebragten, terwijl eenige dagen te voren de *moeffa* (spreker) van Bakikooi door eene patrouille van hulptroepen was opgevat en opgebragt.

De tuchtiging heeft blijkbaar den gewenschten indruk gemaakt. Na de verwoesting van Soenleo werd de vijand nergens meer gezien en Bakikooi is door zijn volk, met uitzondering van 4 *mens* (voorvechters of orang branie) geheel verlaten.

De projectilen, waarmede de vijand schoot, bestonden in brokken zwaar ijzererts en cylindervormige versteeningen.

De vijand sleepte zijne gesneuvelden en gekwetsten mede, zoodat, behalve één gesneuvelde, op den togt slechts belangrijke bloedsporen werden gevonden. Volgens geruchten echter had de vijand veel aan dooden en geblesseerden verloren.

Volgens berigt van Koepang van 14 September, was de kolonne op p. m. 200 man na, die nog te Parittij waren, den 10den September, over Tatoe Ikie en Parittij, op de hoofdplaats Koepang teruggekeerd. Tatoe Ikie, de zetel van den ottopaha, werd verwoest.

De geblesseerden namen langzamerhand in beterschap toe. Niettegenstaande de groote vermoeijenissen en vele ontberingen was de toestand der troepen over het algemeen naar wensch.

Den 17den September is een gedeelte der troepen naar Java teruggezonden.

Een ander gedeelte, met den kommandant der expeditie, zou naar Ledok vertrekken om den radja aldaar tot onderwerping te brengen.

BATAVIA, 2 *October*. — *Amboina*. — Het weder was gedurende de maand Augustus gunstig.

In de Javasche courant van den 29sten Augustus jl., n°. 69, werd reeds melding gemaakt van het vertrek van Zijner Majesteits stoomschip *Etna* naar Wahaai.

Den 9den Augustus begaf de gouverneur der Moluksche eilanden zich met gemeld stoomschip derwaarts om te onderzoeken in hoever de bevolking der negorij Sawaaij zich aan verzet had schuldig gemaakt, zoomede om de zwervende Alfoersche stammen, die de omstreken der hoofdplaats onveilig maakten, te doen verdrijven.

Uit het onderzoek bleek dat het verzet was ontstaan door geheime stokerijen van den radja van Sawaaij. Deze werd door den gouverneur uit zijne betrekking ontslagen.

De orang kaja van Bessy, die zich jegens den civilen gezaghebber oneerbiedig had gedragen, werd voor zes maanden in de uitoefening zijner functien geschorst.

Geen verder verzet had plaats.

Het aanwezen van zwervende Alfoeren werd niet bevestigd gevonden.

Op de terugreis naar Amboina werd het eiland Mysowal en het eiland Boeroe aangedaan. Op dit laatste had de pokziekte, even als in 1855, weder groote verwoestingen onder de strandbevolking aangerigt, die zich als naar gewoonte in het gebergte in schier ontoegankelijke wildernissen verborgen hield.

Ook het garnizoen had veel te lijden gehad aan koortsen en dyssenterie.

Den 22sten Augustus keerde de gouverneur met Zijner Majesteits stoomschip *Etna* te Amboina terug.

Banda. — Gedurende de maand Junij hebben hier bijna onophoudelijk hevige zuidoostewinden gewaaid, die in het begin van die maand meestal vergezeld gingen van zware regenbuijen.

De oogst der notenmuscaat heeft over die maand in de onderscheidene perken bedragen: 15,679,084 notenpitten, uitmakende 125,482 ponden noten en omstreeks 31,858 ponden foelie. — De hevige wind deed vele onrijpe noten afvallen.

Menado. — De berigten over de maanden Julij en Augustus behelzen het volgende:

In de eerste helft van Junij was het heet en droog, doch in de tweede helft viel er dagelijks regen; gedurende die geheele maand heerschten sterke zuidewinden.

De maand Augustus heeft zich eveneens door groote hitte en droogte gekenmerkt, vergezeld van buitengewoon hevige zuidoostewinden.

De drooge weêrsgesteldheid begunstigde den padioogst, welke over het algemeen vrij voordeelig is uitgevallen; vooral van de sawavelden in de afdeeling Tondano.

In het district Tonsea, alwaar gewoonlijk de meeste padi verbouwd wordt, ging de halve oogst verloren, ten gevolge der vernielingen door de muizen; — ook in andere districten werd daardoor veel schade geleden.

Allerwege zijn de nieuwe padituinen geopend en gedeeltelijk reeds beplant met miloe. In 's lands pakhuizen werden geleverd $31688^{6}/_{125}$ pikols koffij, en van af 1 Januarij 1857 in het geheel $11,100^{43}/_{125}$ pikols.

Volgens berigten van Gorontalo over Mei en Junij had het aldaar in Junij, even als in de Minahassa, zwaar geregend.

De ziekte onder het vee duurde nog voort. Veel paarden en buffels stierven.

Op den 6den Julij had de radja van Boalemo, met eenige prauwen en een zestigtal volgelingen van Gorontalo naar zijne negorij terugkeerende, op de hoogte van Doeloepi, eene ontmoeting met drie rooversprauwen.

De radja, wiens vaartuigen verspreid waren en die door zijn volk slecht ondersteund werd, ontkwam niet zonder moeite aan de handen der zeeroovers, met verlies van vaartuig en goederen, waaronder zich bevonden zijne onderscheidingsteekenen en rijkssieraden.

Twee hoofden werden gewond, en twee anderen, waarvan een zich met zijn kind op den arm door de vlugt trachtte te redden, zijn vermist en vermoedelijk gevangen genomen.

Van die rooversprauwen ontsnapten en kwamen te Gorontalo aan drie menschen van Saleijer, die verhaalden, dat zich aan boord derzelve een zestigtal geroofde menschen bevond.

Den 8sten Augustus deden drie rooversprauwen, vermoedelijk dezelfde, het eiland Bangka aan, en vervolgden de terugreis naar Sollok, na bij genoemd eiland slaags te zijn geweest met eenige visschersprauwen van Kaijdipan.

Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* kwam drie dagen later van Ternate te Kema, stevende onverwijld om de noord, doch ontdekte niets van de roovers.

BATAVIA, 6 *October*. — Gedurende de maand Augustus 1857 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 894,058.51^{5}.

De ontvangst over de eerste acht maanden van dit jaar bedraagt		f 5,719,295:10^{6}
Hieronder is echter begrepen:		
aan fictive regten op Gouvernements-producten	f 957,425:10^{6}	
aan terugbetaalde regten	104,115: 24	
		1,061,541: 10
Zuivere ontvangst		f 4,657,754: 96

Gedurende de eerste acht maanden van 1857 is *meer* onvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1855 f 882,346:15^{5}, en *meer* dan in 1856 f 619,577:11^{1}.

De alhier door de Maatschappij: Tot Nut van het 't Algemeen in Oost-Indie opgerigte spaarbank ontmoet bij voortdurende ruime deelneming. De inlagen zijn op den laatstgehouden zitdag, die op den 2den en 16den van elke maand gesteld is, geklommen tot f 20,296, waartoe 96 inleggers hebben bijgedragen.

Menado. — Op den 18den en 19den Junij jl. hebben in het landschap Gorontalo buitengewone overstroomingen plaats gehad.

Het standpunt van het water was zoo hoog, dat van vele huizen in de burger- en boeginesche kampongs slechts de daken zigtbaar waren.

Binnen de redoute bereikte het water eene hoogte van 0.50 Nederl. el.

Vele woningen zijn door den stroom naar zee gevoerd, en de schade toegebragt aan het te veld staande gewas en plantsoen, huisraad, bruggen, wagen, buffels, paarden en ander gedierte, is vrij aanzienlijk.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 57—60 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 28sten Nov. jl.;

2º. vel 49 (supplementblad) van hetzelfde BIJBLAD, redevoeringen behelzende uitgesproken in de zitting van den 23sten November jl.;
3º. vel 78—80 der *Bijlagen* van het genoemde BIJBLAD.

Rijnhoogte te Keulen 29 November: 2 vt. $5\frac{1}{2}$ dm. (2 vt. 9 dm. Rhl.)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 3den December 1857, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 9den December aanstaande, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de levering van het Munitie-brood ten behoeve der equipage van Zijner Majesteits schepen en vaartuigen van oorlog ter reede Texel en in het Nieuwe Diep, van den 1sten Januarij tot den 30sten Junij 1858,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de biljetten van inschrijving vóór of uiterlijk op den 9den December aanstaande, des morgens vóór twaalf ure, vrachtvrij zullen behooren bezorgd te zijn bij den Directeur en Kommandant der Marine te Willemsoord;

dat die biljetten moeten bevatten de prijzen in schrijfletters, waarvoor de gegadigden genegen zijn voornoemde levering op de bij het Bestek van Aanbesteding omschreven voorwaarden bij de honderd Nederlandsche Ponden aan te nemen; zullende bij die biljetten tevens moeten worden opgegeven de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen der Inschrijvers en hunne Borgen;

dat geene biljetten van inschrijving zullen worden toegelaten dan die op gezegeld papier zullen zijn geschreven, door de Inschrijvers onderteekend, geene bijconditien noch doorhalingen bevatten;

dat de biljetten van inschrijving door de voormelde Directeuren en Kommandanten der Marine ten voormelde dage en ure, in tegenwoordigheid van de gegadigden, zullen worden geopend, en door hem de voorloopige toewijzing aan den minsten Inschrijver zal geschieden; en eindelijk dat de voorwaarden, op welke de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af aan, dagelijks (de Zondagen uitgezonderd), van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de gegadigden ter lezing zullen liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage en bij de Directien der Marine te Willemsoord, te Amsterdam, alsmede bij de Commissarissen des Konings in de Provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg.

's Gravenhage, den 30sten November 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 7den December aanstaande, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden, de levering van:

2000 stuks Zwart Zijden Linten met uitmonstering en
1200 stuks Bonte Overtrekken voor Matrassen en Kussens,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de biljetten van inschrijving vóór of uiterlijk op den 7den December aanstaande, des voormiddags vóór twaalf ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd en moeten bevatten den prijs in schrijfletters, waarvoor de gegadigden genegen zijn, voornoemde leveringen per stuk aan te nemen, met opgave van de namen, voornamen en woonplaatsen van de inschrijvers en hunne borgen;

dat de biljetten, welke niet op zegel mogten zijn geschreven, op welke doorhalingen hebben plaats gehad of waarin bij-conditien vervat zijn, alsmede die, welke niet eigenhandig door de inschrijvers onderteekend zijn, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden;

dat de Bestekken, waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de gegadigden zullen ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffien van heeren Commissarissen des Konings in de Provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg.

's Gravenhage den 24sten November 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

Provincie *Zuidholland*.

VERPACHTING VAN PROVINCIALE GRONDEN.

Op Donderdag den 17den December des jaars 1857, des voormiddags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Burgemeester der gemeente Goedereede, of bij zijne afwezigheid door een der Wethouders en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, of bij diens afwezigheid van een Ingenieur van den Waterstaat, aan het locaal van het Raadhuis te Goedereede in het openbaar worden Verpacht:

het gebruiken der gronden van de voormalige Spuikolk van de haven van Goedereede, met het aangrenzende Kralingdijkje in die gemeente, voor zooverre deze gronden bij het kadaster zijn geboekt ten name der provincie Zuidholland, en zulks voor den tijd van drie jaren, ingaande den 1sten Januarij 1858, en eindigende den 31sten December 1860.

De Verpachting zal geschieden volgens art. 17 der Voorwaarden van Verpachting bij inschrijving, opbod en afslag.

De Voorwaarden der bovengemelde Verpachting zullen, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur der provincie Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen in de Raadhuizen te Goedereede en te Ouddorp, te Brielle bij Harteroth, en te Hellevoetsluis bij Kruiskamp.

Dingsdag vóór de Verpachting zal de noodige aanwijzing op de plaats worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve te 's Gravenhage, en bij den Ingenieur P. Caland te Brielle.

's Gravenhage, den 30sten November 1857.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,
VAN DER HEIM.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Tweede* Klasse van de 234ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 30sten November 1857, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº. 10142	een prijs	van	1000 gulden.
» 366	»	»	1500 »
» 4588	»	»	1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

DIRECTIE VAN HET WEDUWENFONDS.

De Directeur van het Weduwenfonds voor de Geëmploijeerden tot het algemeen Bestuur behoorende herinnert bij deze aan alle Contribuabele Deelgeregtigden, zonder onderscheid, derzelver verpligting, om vóór het einde der loopende maand te doen aanbetalen, zoowel de een-, twee- en twee en een half percents contributien, uit krachte van het Reglement van den 18den Januarij 1814, nº. 6, en de daarop gevolgde ampliatien verschuldigd, als de contributien welke door de daarbij geconcerneerden moeten worden voldaan, ten gevolge hunner deelneming op den voet van de Koninklijke besluiten van den 5den April 1817, nº. 28, van den 23sten September 1828, nº. 83, en van den 15den Julij 1841, nº. 32.

Wordende de belanghebbenden thans herinnerd aan de voorschriften der opgegeven Koninklijke besluiten, zoowel als aan het Koninklijk besluit van den 8sten November 1839, nº. 123, volgens hetwelk het verlies van hun lidmaatschap in het Weduwenfonds uit het verzuim der bovengemelde contributie-betaling voortvloeit.

's Gravenhage, den 1sten December 1857.

De Directeur voornoemd,
S. W. VAN DER NOORDAA.

*** De Commissie tot den aanleg eens Kunstwegs van af Tonsel nabij Harderwijk, langs Leuvenum en Staverden, tot nabij het Uddelermeer onder Apeldoorn, met een zijtak van af Staverden naar Elspeet, is voornemens op Vrijdag 18 December 1857, 's middags ten 12 ure, te Harderwijk op het Raadhuis aan te besteden: het maken der Aardenbaan en het maken der Kunstbaan, in onderscheidene perceelen, volgens bestekken en voorwaarden, welke ter inzage liggen op de Secretarien te Harderwijk, Nunspeet en Apeldoorn, benevens in de voornaamste logementen aldaar; voorts: te Arnhem, in de Harmonie; te Zwolle, in het Odeon; te Deventer, in den Moriaan; te Zutphen, in den Hollandschen Tuin; te Sliedrecht, in het Regthuis; te Ameide, in de Societeit; te Utrecht, in den Nieuwen Bak; en tegen betaling van f 1 verkrijgbaar zijn gesteld bij den Boekhandelaar G. W. van der Wiel, te Arnhem. De aanwijzing in loco zal aanvangen op den 16den December te Harderwijk, en op den 17den December aan het Uddelermeer, telkens des morgens ten 9 ure. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Opzigter Ad. van Wijngaarden te Herxen, nabij Wijhe, in Overijssel woonachtig.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 19den November 1857 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 24sten November 1857, zijn aan *Didericus Petrus Broekman*, Student aan de Academie te Delft, regtens gedomicilieerd te Vianen, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van genoemd Wetboek.

's Gravenhage, 28 November 1857.

P. J. V. D. BURGH,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 14den November 1857, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 24sten November 1857, nº. 69, en geregistreerd den 28sten November 1857, zijn aan *Mauritius Wilhelmus Joannes Weeningh*, Zoon van den Heer *Franciscus Aloijsius Wilhelmus Weeningh*, Koopman, en van Vrouwe *Constantia Elisabeth Antoinette ten Sande*, wonende te Amsterdam, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van voornoemd Wetboek.

C. J. FRANÇOIS,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn op 19 November 1857 aan *Johan van Druten*, Student aan de Academie te Delft, Zoon van *Johannes Cornelis van Druten* en *Maria Adriana Korndorffer*, wonende te Amsterdam, verleend Brieven van Meerderjarig-verklaring, goedgekeurd 's Konings besluit van 24 November 1857, nº. 69, geregistreerd 28 November 1857, welke hem geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

KRAIJENHOFF,
Procureur voor den Hoogen Raad.

*** In den jare 1800 zeven en vijftig, den zeven en twintigsten November, ten verzoeke van *Frederica Tielemans*, vroeger Weduwe van *Johannes Petrus Poeltuin*, thans gehuwd met *Antonie Pardon*, en den

zelven *Antonie Pardon*, ter adsistentie en autorisatie zijner voormelde Huisvrouw, wonende beiden in de Jonkerstraat, n°. 100 te Amsterdam; *Maria Christina Poeltuin*, Echtgenoot van *Hubertus Hermanus Splinterink*, en denzelven *Hubertus Hermanus Splinterink*, ter adsistentie en autorisatie zijner voormelde Huisvrouw, wonende deze Echtelieden te Amsterdam, op de Anjeliersgracht, n°. 376; *Elisabeth Maria Poeltuin*, Huisvrouw van *Jan Christiaan Hillebrand*, en denzelven *Jan Christiaan Hillebrand*, ter adsistentie en autorisatie zijner voormelde Huisvrouw, wonende beiden in de Egelantiers-dwarsstraat n°. 199, te Amsterdam; *Alida Maria Poeltuin*, Echtgenoot van *Clamer Albrechts Walman*, en denzelven *Clamer Albrechts Walman*, ter adsistentie en autorisatie zijner voormelde Huisvrouw, zijnde de gemeenschappelijke woning dezer Echtelieden op de Anjeliersgracht n°. 576, te Amsterdam; en *Clasina Elisabeth Poeltuin*, meerderjarig en ongehuwd, wonende in de Lijnbaangracht n°. 946 te Amsterdam, allen woonplaats kiezende ten Kantore van den Procureur *F. E. Dammers*, op den Kloveniersburgwal, C, n°. 302, te Amsterdam, die voor hen occupeert, en krachtens eene dispositie van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, de dato negen November 1800 zeven en vijftig, behoorlijk geregistreerd, verleend, op een door de Requiranten aan genoemde Regtbank ingediend verzoekschrift,

Heb ik *Jacobus du Pont Noordbeek*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, wonende aldaar, Kantoor houdende op den Oudenzijds-Achterburgwal over de Bethanienstraat, n°. 487, zijnde gepatenteerd,

Opgeroepen:

de Erven of Regthebbenden van *Dirk Halfswaag*, *Cornelis Halfswaag*, *Maria Catharine* en *Geertrui Graauw*, of hunne Regthebbenden, welke bij zeker Testament, door *Johanna van Nes*, eigenlijk genaamd *Johanna van Est*, in dato veertien Julij 1700 negentig, ten overstaan van den Notaris *Jacobus Gillebert* en getuigen verleden, en sedert door den dood der Erflaatster bekrachtigd en daarna geregistreerd, tot Erven van genoemde *Johanna van Nes of van Est* waren geïnstitueerd, doch bij ontbreken van wie de Requiranten, ten minste voor hun aandeel, zich in het bezit der Nalatenschap van genoemde Overledene wenschen gesteld te zien, waartoe zij zich tot de Regtbank voornoemd hebben gewend, welke ingevolge Art. 546 Burgerlijk Wetboek eene openbare Oproeping heeft bevolen,

Mitsdien ingevolge meergemelde dispositie vóór of op Woensdag den derden Maart 1800 acht en vijftig te verschijnen voor de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, ten einde van hun aanwezen en hunne Regten te doen blijken, conform de voorschriften der Wet.

En heb ik Deurwaarder, mijn Exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur waar gemelde Regtbank zitting houdt, terwijl ik een tweede afschrift heb overgegeven aan den Edel Achtbaren heer Officier van Justitie bij meergenoemde Regtbank, die het origineel heeft geviseerd en kopij overgenomen, mede Afschrift dezer geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*, als bij het in den hoofde dezer vermelde verlof daartoe aangewezen. De kosten zijn f $6.05\frac{1}{2}$ in debet.

JAC. DU PONT NOORDBEEK.

Sal	f 3.90
Versch. . .	$1.25\frac{1}{2}$
Vac. off. . .	0.30
Id. aanpl. .	0.30
Id. court. .	0.30
	f $6.05\frac{1}{2}$

Gezien en afschrift overgenomen door Ons Officier van Justitie voornoemd, in dato als boven. (Get.) *Johan C. Bijleveld*, Subst.

[Kosteloos.]

*** In den Jare 1800 zeven en vijftig, den zeven en twintigsten November, ten verzoeke van *Johann Hendrik Zietz*, Echtgenoot van wijlen *Lena Heek*, in qualiteit van Vader en wettigen Voogd over zijne bij gemelde zijne Huisvrouw in Huwelijk verwekte nog Minderjarige Kinderen: *Johanna Henrietta*, *Lena Johanna* en *Susanna Zietz*, *Jannetje Louise Zietz*, Huisvrouw van *Izaak Arnold van Beuningen van Helsdingen* en door laatstgenoemde ten deze geadsisteerd, wonende te Amsterdam; *Catharina Johanna Zietz*, Huisvrouw van *Theodoor de Jong* en door laatstgenoemde ten deze geadsisteerd, wonende te Amsterdam; *Lena Zietz*, Meerderjarig en Ongehuwd, wonende te Amsterdam; *Susanna Heek*, Huisvrouw van en ten deze geadsisteerd met *Hendrik Philippus Kits*, wonende te Amsterdam; *Lodewijk Heek* Jr., Ambtenaar, wonende te Amsterdam; allen ten deze woonplaats kiezende ten Kantore van den Procureur *F. E. Dammers*, op den Kloveniersburgwal, C, 302,

En uit kracht van een verlof, door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, de dato zestien November 1800 zeven en vijftig, verleend op een verzoekschrift van de Requiranten, zijnde geregistreerd,

Heb ik *Jacobus du Pont Noordbeek*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, wonende aldaar, Kantoor houdende op den Oudezijds-Achterburgwal, over de Bethanienstraat, n°. 487, zijnde gepatenteerd,

ten *eersten male* Gedagvaard:

Jan Lodewijk Zietz, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, doch thans afwezig, gevolgelijk mijn Exploit doende bij aanplakking aan de voorname Deur der Vergaderplaats van de Arrondissements-regtbank alhier, alsmede aan het Huis dezer Gemeente, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelve heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelve Rgtbank, welke het origineel heeft geviseerd, en voorts nog bij plaatsing in de *Staats-courant* en het *Algemeen Handelsblad*, als zijnde de daartoe bij gemeld verlof aangewezen nieuwspapieren,

Om na verloop van zes maanden na heden, en alzoo op Woensdag den tweeden Junij 1800 acht en vijftig, des morgens ten elf ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, zitting houdende op het Paleis van Justitie te Amsterdam; — ten einde:

aangezien de Gedaagde voor geruimen tijd geleden naar Amerika is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of orde op het beheer van dezelve gesteld te hebben;

aangezien er meer dan vijf jaren na het vertrek van den Gedaagde zijn verloopen, zonder dat bewijs is ingekomen van zijn aanwezen of van zijn overlijden;

aangezien de Requiranten belang hebben, dat bij Vonnis der Regtbank worde verklaard, dat er Regtsvermoeden van het Overlijden van den Gedaagde bestaat, en zulks sedert den veertienden Mei 1800 twee en vijftig, zijnde de dag der laatste van hem ontvangen tijding,

Mitsdien aan gemelde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijken, den Gedaagde tevens aanzeggende, dat ingeval noch de Gedaagde, noch iemand voor hem op deze Dagvaarding bij vooraf gestelden Procureur mogt opkomen en alzoo van zijn aanwezen niet behoorlijk mogt blijken, door de Requiranten zal worden geconcludeerd, dat hun daarvan zal worden verleend Acte, en tevens verlof tot het doen van eene tweede dergelijke Dagvaarding, met reserve van kosten. En heb ik Deurwaarder voornoemd, Exploit doende ter plaatse en sprekende als boven, den Gedaagde aangezegd, dat *Fredrik Ernst Dammers* in dezen als Procureur voor de Requiranten zal occuperen. De kosten zijn f $11.72\frac{1}{2}$.

JAC. DU PONT NOORDBEEK.

Salaris . . .	f 6.90
Verschot . . .	$3.32\frac{1}{2}$
Visa	0.30
2 vac. aanpl. .	0.60
2 » courant	0.60
	f $11.72\frac{1}{2}$

Gezien en afschrift overgenomen door Ons Officier van Justitie voornoemd, in dato als boven. (Get.) *Johan C. Bijleveld*, Subst.

Bekendmaking ingevolge Art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Roermond van den 26sten November 1857, behoorlijk geregistreerd, is *Dominicus Josef Menten*, vroeger Wever te Roermond, thans verpleegd in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te 's Bosch, ten verzoeke zijner Huisvrouw *Elisabeth Schlosser*, kosteloos geprocedeerd hebbende, ter zake van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.] *Mr.* CHARLES STERNS, *Procureur*.

*** Blijkens Acte, op den 29sten November 1857 voor *Cornelis Boon* Jr., Notaris in de Beemster, en getuigen verleden, geregistreerd, is de Vennootschap, gevestigd in de Rijp, onder de Firma van „*Weduwe Klaas de Wit en Compagnie*", Ontbonden, en door de gezamenlijke Vennooten tot vereffenaar van die ontbonden Vennootschap benoemd *H. Boomsma*, candidaat-notaris, wonende in de Rijp.

Waarvan aankondiging ter voldoening aan Art. 31 van het Wetboek van Koophandel.

De ondergeteekenden: 1°. *Dirk de Jong*, Deurwaarder, en 2°. *Adriana Petronella de Jong*, zonder beroep, beiden wonende te Waalwijk, brengen bij deze ter kennisse van een ieder die daarbij belang mogt hebben, dat zij, als de eenige Erfgenamen zijnde van wijlen hunnen Broeder *Teunis de Jong*, in leven Notaris te Heesch, aldaar op den 14den September 1857 overleden, die Boedel en Nalatenschap hebben aanvaard onder het voorregt van Boedelbeschrijving; dat zij daarvan de vereischte verklaring ter Griffie der Arrondissements-regtbank te 's Bosch, in dato 16 September 1857, hebben afgelegd, en roepen dien ten gevolge op al degenen die iets verschuldigd zijn, of te vorderen hebben van dien Boedel, om daarvan, binnen eene maand na heden, opgave of betaling te doen, en hunne pretensien franco in te zenden bij den eerstgenoemden *Dirk de Jong*, te Waalwijk.

Waalwijk, 28 November 1857.

D. DE JONG.
A. P. DE JONG.

*** Ingevolge Art. 1082 Burgerlijk Wetboek worden de bekende en onbekende Schuldeischers in de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Gerrit Willem Kortenhorst* en Vrouw *Johanna Aarsen*, gewoond hebbende te Deventer, Opgeroepen tegen Maandag den 7den December 1857, ten Kantore van den Notaris *Jordens* te Deventer, 's morgens 10 ure, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording van het beheer in dien Boedel gehouden; terwijl, wanneer geen verzet plaats heeft, het aanwezig bedrag alsdan kan worden uitgeteld en de stukken inmiddels aldaar ter inzage liggen.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers en Legatarissen des Boedels en Nalatenschap van *Elisabeth Lourens Tuininga*, weduwe van *Pieter Klazes van Noorden*, laatst zonder beroep, wonende te Harlingen, worden door deze Opgeroepen tot de bijeenkomst, die zal worden gehouden op Maandag den 7den December 1857, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg de Roode Ploeg, te Harlingen, ten einde te ontvangen Rekening en Verantwoording van het beheer des gezegden Boedels, en, zoo er geen verzet plaats heeft, te ontvangen hunne vorderingen, zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

VERBETERING. — In de dagvaarding gedaan door den Deurwaarder *J. du Pont Noordbeek* en geplaatst in de *Staats-courant* van 26 November 1857, n°. 280, 4de bladz., 2de kolom, staat:

in den 9den regel van boven: *in qualiteit van voogd van;* men leze: *in qualiteit van voogd, en;*

in den 43sten regel van boven: *Courant;* men leze: *Couranten.*

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 30 NOVEMBER 1857.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{7}{8}$	$62\frac{1}{8}$	$61\frac{7}{8}$
Dito dito	3	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{3}{8}$	$74\frac{1}{8}$
Dito dito	4	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{5}{8}$	—
Syndicaat . . .	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{3}{4}$	—	—
Handel-maatsch.	$4\frac{1}{2}$	141	$141\frac{3}{4}$	$141\frac{1}{2}$
BELGIE. Bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	50	—	—
RUSL. Bij *Hope en Co.* 1798 en 1816	5	$102\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1828-1829.	5	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{3}{4}$	—
Dito 1840. . . .	4	83	$83\frac{1}{8}$	—
Stieglitz	4	$82\frac{3}{4}$	83	—
Dito 1854. . . .	5	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{1}{2}$	—
Dito 1855. . . .	5	$96\frac{5}{8}$	$96\frac{3}{4}$	$96\frac{3}{4}$
Engelsche	$4\frac{1}{2}$	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans . .	$1\frac{1}{4}$	$24\frac{3}{4}$	$24\frac{7}{8}$	$24\frac{7}{8}$
Buitenlandsche .	3	$41\frac{3}{8}$	—	—
Binnenlandsche .	3	$36\frac{3}{8}$	$36\frac{1}{2}$	—
PORTUG. Te Lond.	3	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{5}{8}$
OOSTENR. Metall. 1816-1852 . .	5	$71\frac{1}{2}$	$71\frac{9}{16}$	$71\frac{9}{16}$
Dito Zilv. Nation.	5	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{3}{4}$
Dito Zilver 1849-1854	5	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{11}{16}$	$84\frac{11}{16}$
Dito 1847-1852 .	$2\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{4}$	$37\frac{1}{4}$	—
BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
MEXICO Londen.	3	—	—	—
GRENADA id. .	$2\frac{3}{4}$	—	—	—
VENEZUELA id. .	4	—	—	—

Londen, HEDEN.

Consols	3 pCt.	$91\frac{3}{4}$	à —

Parijs HEDEN.

Fransche rente. . .	3 pCt.	—	à —

Weenen, HEDEN.

Metalliek.	5 pCt.	—	à —
Nationale.	5 »	—	à —
Wissel Londen . . .		—	à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.